

Ordinhad 2

Y Cyngor: Cadeirydd y Cyngor

Corff cymeradwyo:	Y Cyngor
Dyddiad Cymeradwyo:	16 Ebrill 2021
Perchennog y Polisi:	Ysgrifennydd y Brifysgol
Swyddog Polisi:	Dirprwy Ysgrifennydd
Statws y Polisi:	Diwygiedig
Fersiwn:	1.1
Dyddiad adolygu:	Ebrill 2023

Ordinhad 2

Y Cyngor: Cadeirydd y Cyngor

1. Penodi Cadeirydd y Cyngor

Pan ddaw swydd Cadeirydd y Cyngor yn wag, bydd y Cyngor yn cyfarwyddo'r Pwyllgor Enwebiadau a Llywodraethu - a'r Dirprwy Ganghellor yn cadeirio yn lle Cadeirydd y Cyngor sy'n gadael - i ymgymryd â phroses recriwtio allanol addas i nodi naill ai:

- 1) Aelod annibynnol newydd i'w benodi i'r Cyngor, ar y ddealltwriaeth y byddai'r unigolyn yn cael ei ethol yn Gadeirydd y Cyngor; neu
- 2) Gwahodd enwebiadau gyda'r bwriad o ethol unigolyn sydd eisoes yn gwasanaethu ar y Cyngor fel aelod annibynnol, a'r cyfnod yn swydd y Cadeirydd heb fod yn fwy na dyddiad gorffen y penodiad gwreiddiol i'r Cyngor.

Wrth benodi i swydd wag Cadeirydd y Cyngor, bydd y Cyngor yn ystyried gallu'r Cyngor i gynnal ei fusnes yn Gymraeg ac yn Saesneg. Penodir Cadeirydd y Cyngor gan gyfeirio at y disgrifiad rôl ar gyfer Cadeirydd a gymeradwywyd gan y Pwyllgor Enwebiadau a Llywodraethu.

2. Cyfnod y Swydd

Cyfnod swydd Cadeirydd y Cyngor fydd pedair blynedd. Bydd y Cadeirydd yn gymwys i'w benodi am gyfnod pellach o bedair blynedd yn amodol ar gyfnod hwyaf o wyth mlynedd ar y Cyngor fel Cadeirydd.

3. Swyddogaethau Cadeirydd y Cyngor

Bydd Cadeirydd y Cyngor yn cyflawni unrhyw swyddogaethau a bennir gan y Cyngor, a fydd yn cynnwys:

- i. Darparu arweinyddiaeth i'r Cyngor a chadeirio cyfarfodydd y Cyngor;
- ii. Gweithredu fel Cadeirydd ex-officio ar bwyllgorau dewis i benodi'r Canghellor, y Dirprwy Ganghellorion a'r Is-Ganghellor;
- iii. Rheolwr llinell ar yr Is-Ganghellor ar ran y Cyngor, ac ymdrin â materion sy'n ymwneud â'r adnoddau dynol parthed yr unigolyn hwnnw; ac
- iv. Ymgymryd â gweithgareddau ar ran y Brifysgol a mynychu cyfarfodydd Pwyllgor Cadeiryddion y Brifysgol a chyrrff eraill o'r fath.

4. Ymddiswyddo a diswyddo

- i. Gall Cadeirydd y Cyngor ymddiswyddo trwy roi rhybudd ysgrifenedig i Ysgrifennydd y Cyngor.

- ii. Pan fydd ymddiswyddiad o'r fath yn digwydd, gall yr unigolyn dan sylw barhau fel aelod annibynnol o'r Cyngor. Fodd bynnag, mewn achosion o'r fath ni fydd cyfnod newydd yn dechrau.
- iii. Os yw'r mwyafrif o blith y Dirprwy-Ganghellor/Gangellorion a'r Is-Ganghellor yn credu y dylid diswyddo Cadeirydd y Cyngor yn eu barn hwy:
 - a. Yn sylweddol, yn ystod y 12 mis blaenorol, ni allodd gyflawni'r swydd; neu
 - b. Methiant ac esgeulustod sylweddol i gyflawni'r swydd; neu
 - c. Ymddwyn mewn modd sy'n amhriodol i Gadeirydd y Cyngor.
 - d. Unrhyw achos da arall a ddiffinnir yn Ordinhad 1, paragraff 1.4.

Yna, rhaid sefydlu Panel sy'n cynnwys tri aelod lleyg o'r Cyngor, o dan gadeiryddiaeth Dirprwy-Ganghellor i ystyried yr achos a gwneud argymhelliad i'r Cyngor i gadarnhau neu ddiystyru. Caiff y Cadeirydd ei ddiswyddo os bydd mwyafrif o holl aelodau'r Cyngor yn pasio penderfyniad i wneud hynny.